

**Науковий реферат статті Проскурніної Н. В.
"Розроблення інформаційної підтримки контролінгу
зовнішньоекономічної діяльності підприємства"**

У результаті проведених досліджень визначено зміст системи інформаційної підтримки (ІП), що є динамічною системою одержання, оцінки, зберігання та переробки даних, створеною з метою розробки управлінських рішень. ІП слід розглядати як процес забезпечення інформацією і як сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі (ІС) у процесі її функціонування. ІП є необхідною передумовою організації контролінгу ЗЕД, що включає постановку цілей і методів їх досягнення, а також параметрів контролю їх ефективності. Запропонована класифікація типів інформації контролінгу ЗЕД. У структурованому вигляді інформацію, яка є основою інформаційних потоків та використовується під час проведення контролінгу ЗЕД на підприємстві, найбільш доцільно подати двома групами: нормативно-довідкова інформація й фактографічна інформація. Кожен етап формування контролінгової інформації характеризується ступенем використання окремих елементів функцій управління ЗЕД (обліку, контролю, аналізу, планування й координації) в процесі підготовки контролінгової інформації. Концепція контролінгу ЗЕД, що орієнтована на інформаційну систему, виокремлює змістовні, структурні та процесуальні елементи в межах системи. Уточнено систему інформаційних потоків контролінгу ЗЕД підприємства. Кожен інформаційний потік має такі ознаки: документ (на чому фізично міститься інформація); проблематику (інформацію про результати ЗЕД); виконавця (людину, яка цю інформацію передає); періодичність (частоту передачі щомісячно, щокварталу, щодня). Розроблено методику аналізу відхилень підконтрольних показників ЗЕДП. Методику аналізу відхилень слід організувати за такою схемою: 1) складання прогнозу підконтрольних показників ЗЕД підприємства; 2) обчислення відхилень реально досягнутих значень підконтрольних показників та прогнозних; 3) аналіз відхилень; 4) розробка організаційно-економічних заходів щодо реалізації наявних резервів або усунення істотних недовиконань. Методика аналізу відхилень ґрунтується на формалізації можливих причин відхилень від прогнозу та рекомендованих відповідних управлінських заходів.

2. Малярець Л. М. Формалізація задач у контролінгу логістичної діяльності підприємства [Текст] : монографія / Малярець Л. М., Матвієнко-Біляєва Г. Л. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2010. – 228 с. 3. Орлов Ю. В. Использование информационных технологий и систем для повышения эффективности управления бизнес-процессами организации / Ю. В. Орлов // Менеджмент в России и за рубежом. – 2007. – № 5. – С. 31–40. 4. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посібн. / О. І. Пушкар [та ін.] ; ред. О. І. Пушкар ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 304 с. 5. Пушкар М. С. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту : монографія / М. С. Пушкар, Р. М. Пушкар. – Тернопіль : Карт-бланш, 2004. – 370 с. 6. Яковлев Ю. П. Контролінг на базі інформаційних технологій : навч. посібн. / Ю. П. Яковлев. – К. : Кондор, 2008. – 400 с. 7. Міжнародний бізнес: теорія і практика : монографія / [Н. М. Лисиця, Л. В. Базалієва, Л. І. Піддубна та ін.]. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 140 с. 8. Піддубна Л. І. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства: теорія та механізм забезпечення : монографія / Л. І. Піддубна. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2011. – 400 с. 9. Кизим Н. А. Качество жизни населения и внешнеэкономическая деятельность предприятий : монография / Н. А. Кизим, В. А. Зинченко ; Научно-исследовательский центр индустриальных проблем развития НАН Украины. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2009. – 184 с. 10. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика сучасного менеджменту / [Батченко Л. В., Дроздова Г. М., Дятлова В. В. та ін.]. – Донецьк, 2005. – 244 с. 11. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / за ред. І. І. Дахно. – К. : ЦУЛ, 2007. – 327 с. 12. Попова Л. В. Современный управленческий анализ. Теория и практика контроллинга : [учебное пособие] / Л. В. Попова, Т. А. Головина, И. А. Маслова. – М. : Изд. "Дело и Сервис", 2006. – 272 с. 13. Пономаренко В. С. Аналіз даних у дослідженнях соціально-економічних систем : монографія / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 432 с. 14. Проскурніна Н. В. Обґрунтування системи підконтрольних показників зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Н. В. Проскурніна // Управління розвитком. – 2011. – № 5(102). – С. 187–189.

Інформація про автора

Проскурніна Надія Вікторівна – викладач кафедри економіки та оцінки майна підприємств Харківського національного економічного університету (61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: fedorproskurnin@rambler.ru).